

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ****ΘΕΣΗ/ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ : ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΦΩΤΕΙΝΗ ΓΕΝΝΗΜΑΤΑ****ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 210- 3443673, 210- 3443581****E-MAIL: al.minister@minedu.gov.gr****ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:****Η ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ****ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ**

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου επιχειρείται να επανασχεδιαστεί η πολιτική της Ελλάδας στον τομέα την ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό α) σύμφωνα με τα νέα δεδομένα που αφορούν τις εκπαιδευτικές και κοινωνικές ανάγκες της διασποράς και β) βάσει διοικητικών αλλαγών που στοχεύουν στη διασφάλιση κανόνων αξιοκρατίας, αποτελεσματικότητας και διαρκούς εποπτείας στη λειτουργία της. Ο νέος προσανατολισμός που επιλέγεται είναι η στοχευμένη, και όχι ανεξέλεγκτη, ενίσχυση από το ελληνικό κράτος μορφών ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό που είναι ενταγμένες σε εκπαιδευτικά συστήματα είτε της Ελλάδας είτε των χωρών υποδοχής ή επιχορηγούνται από αυτά. Βασικός στόχος ο εξορθολογισμός και η αποτελεσματικότητα της παρέμβασης της ελληνικής πολιτείας όσον αφορά την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό, αφού πλέον η υποστηρικτική συμμετοχή της περιορίζεται στα οργανωμένα, οροθετημένα και κατά τεκμήριο αξιόπιστα πεδία των θεσπισμένων εκπαιδευτικών συστημάτων. Παράλληλα ο νόμος μεριμνά για την προβολή της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού ενεργοποιώντας όλες τις δυνατότητες που φέρουν οι νέες τεχνολογίες αλλά και αναγνωρίζοντας υπάρχουσες αξιόλογες δομές εκπαίδευσης στο εξωτερικό.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΆΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Με το άρθρο 31 τροποποιούνται οι διατάξεις των άρθρων 8 και 12 του ν. 3696/2008. Με την τροποποίηση του άρθρου 8 ιδρύεται υποχρέωση των Κέντρων Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης να ενημερώνουν εγγράφως το αρμόδιο Τμήμα Κέντρων Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για κάθε μεταβολή των προϋποθέσεων της άδειας ίδρυσης ή της άδειας λειτουργίας τους εντός ενός μήνα από τη συνδρομή της, υποβάλλοντας ταυτόχρονα αίτηση για τροποποίηση της άδειας ως προς τη μεταβληθείσα προϋπόθεση, όρο ή στοιχείο. Με την τροποποίηση του άρθρου 12 συμπληρώνεται η αρμοδιότητα τόσο του Τμήματος Κέντρων Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης όσο και του ΕΚΕΠΙΣ προκειμένου να εξετάζουν και να εισηγούνται στον Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων για την τροποποίηση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας των Κέντρων αντιστοίχως. Περαιτέρω ιδρύεται αρμοδιότητα των παραπάνω για την εποπτεία και την άσκηση ελέγχου στα Κέντρα ως προς την ισχύ και τήρηση των προϋποθέσεων και κριτηρίων των παραπάνω αδειών αντίστοιχα.

Με τις διατάξεις του άρθρου 32 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στον ορθολογικό εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση του συστήματος οργάνωσης και διοίκησης της εκπαίδευσης και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«Η ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ»

1. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ

1.1. ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

Η ελληνική γλώσσα και παιδεία αποτελούν κεντρικό πυλώνα της διατήρησης και της εξέλιξης των σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και διασποράς. Οι μορφές ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό καταγράφουν πάνω από έναν αιώνα παρουσίας και εξακολουθούν να αποτελούν μια πολύτιμη πολιτισμική γέφυρα για την Ελλάδα στην προσπάθεια της να ισχυροποιήσει τη θέση της στη διεθνή κοινότητα. Η σημαντική αυτή παράδοση είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την διαχρονική παρουσία και προσφορά της ελληνικής πολιτείας. Ελλάδα και διασπορά σηματοδοτούν δύο σημαντικούς πόλους συγκρότησης της ταυτότητας του σύγχρονου πολίτη ελληνικής καταγωγής και ταυτόχρονα άξονες διαπολιτισμικής δράσης και επικοινωνίας στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο.

Ωστόσο ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται και υλοποιείται η παρέμβαση της ελληνικής πολιτείας δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες και την πραγματικότητα της ελληνικής διασποράς, οι οποίες σε μεγάλο βαθμό καθορίζονται από νέες εξελίξεις. Η οριστική εγκατάσταση των ελλήνων στις κοινότητες της διασποράς, αλλά και οι ραγδαίες κοινωνικές και τεχνολογικές εξελίξεις έχουν καταστήσει ανεπίκαιρα τα όσα όριζε ο νόμος 2413/1996. Ο τρόπος υλοποίησής του νόμου 2413/1996 δεν ικανοποίησε τις πραγματικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών και δεν συνέβαλε στην προσωπική και επαγγελματική τους ανέλιξη. Αποτελεί κοινή διαπίστωση όλων των ενδιαφερομένων και εμπλεκομένων στην ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό ότι ούτε η εκπαιδευτική ποιότητα ούτε η αριθμητική ευρωστία σε μαθητές διασφαλίστηκε παρά τη μεγάλη οικονομική

επένδυση και τη διάχυση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων της ελληνικής πολιτείας.

1.2. ΑΝΑΓΚΑΙΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Τα Γραφεία Εκπαίδευσης, τα οποία καταργούνται με τη ρύθμιση της παραγράφου 1 του άρθρου 33 του παρόντος σχεδίου νόμου, αποτελούν μέχρι σήμερα ένα επιπλέον επίπεδο διοίκησης, μια ενδιάμεση (μεταξύ Σχολείων και Διεύθυνσης) γραφειοκρατική δομή, που καθιστά το σύστημα δυσλειτουργικό και δύσκαμπτο. Ο αριθμός των υφισταμένων δομών διοίκησης είναι εξαιρετικά δυσανάλογος προς τις παραγόμενες διοικητικές αποφάσεις και υπερβολικά μεγάλος (450 διευθύνσεις και γραφεία), διαμορφώνοντας έτσι ένα εξαιρετικά υψηλό κόστος λειτουργίας (μισθώματα κτιρίων, αποδοχές στελεχών, διοικητικών υπαλλήλων και αποσπασμένων εκπαιδευτικών) που δεν αξιοποιείται αποτελεσματικά.

1.3. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Σκοπός του νομοσχεδίου είναι η ανασυγκρότηση της διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού στο εξωτερικό μέσα από διαφοροποιημένες αλλά συνεκτικές και διαρκώς αξιολογούμενες, ως προς την αποτελεσματικότητά τους, πολιτικές, οι οποίες θα ενθαρρύνουν και θα αναδεικνύουν τον εξέχοντα ρόλο που μπορεί να παίξει η ζωντανή δύναμη της διασποράς στην κατεύθυνση αυτή. Η διασφάλιση ποιοτικών και πιστοποιημένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών στους Έλληνες της διασποράς και σε όποιους άλλους επιθυμούν να έρθουν σε επαφή με την ελληνική γλώσσα είναι οι βασικές καθοδηγητικές αρχές του νομοσχεδίου.

1.3.1. ΣΤΟΧΟΙ

Οι στόχοι της κύριας ρύθμισης που προωθείται με το παρόν σχέδιο νόμου είναι:

- Η διδασκαλία, καλλιέργεια και προώθηση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού σε πολίτες της ελληνικής διασποράς και του κόσμου

- Η πολύπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας των ελλήνων μαθητών στο εξωτερικό με τη διατήρηση των στοιχείων της ελληνικής τους ταυτότητας
- Η αναβάθμιση των μονάδων, που παρέχουν ελληνόγλωσση εκπαίδευση έτσι ώστε να επιτυγχάνεται η ισότιμη ένταξη των μαθητών τους στην χώρα υποδοχής-εγκατάστασης
- Η υποστήριξη των μορφών ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης που είναι ενταγμένες ή θεσμικά συνδεμένες με το εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας υποδοχής - εγκατάστασης
- Η προβολή και ενίσχυση εκπαιδευτικών μονάδων που αποτελούν πρότυπα αριστείας και ποιοτικής εκπαίδευσης
- Η διαμόρφωση μιας ισότιμης σχέσης μεταξύ Ελλάδας και διασποράς μέσα από την ανάπτυξη δεσμών αμφίδρομης επικοινωνίας και διασύνδεσης
- Η μεγαλύτερη συνεργασία μεταξύ των διαφορετικών πόλων της ελληνικής διασποράς
- Ο εξορθολογισμός και η αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων
- Η ενίσχυση και η πιστοποίηση των προγραμμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ως πόλων προώθησης και διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού
- Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και των αρχών της δια βίου μάθησης.

1.4. ΣΤΟΧΟΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

Οι στόχοι της δευτερεύουσας ρύθμισης που αφορά την κατάργηση των γραφείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι:

- η διαμόρφωση μιας απλής και ευέλικτης διοικητικής δομής μέσω της κατάργησης των γραφείων εκπαίδευσης και του περιορισμού των επιπέδων διοίκησης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- ο σαφής προσδιορισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ των οργάνων διοίκησης της εκπαίδευσης

- ο περιορισμός της πληθώρας των στελεχών και η βέλτιστη αξιοποίηση πόρων και στελεχιακού δυναμικού, η εξασφάλιση οικονομίας μέσων, η απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών.

1.5. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

- Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση, τα προγράμματα και οι δράσεις της υλοποιούνται και αναφέρονται σε ένα πλαίσιο τριαδικών σχέσεων που εμπεριέχει τις ελληνικές κοινότητες της διασποράς, τη χώρα εγκατάστασης και την Ελλάδα.
- Οι κοινωνικές ομάδες που επηρεάζονται είναι πολλαπλές και αναφέρονται στο παραπάνω τρίπολο. Στην Ελλάδα, μέσα από τη διαπολιτισμική επικοινωνία και δράση των συμμετεχόντων στην εκπαιδευτική διαδικασία, εμπλέκονται ενεργά οι εκπαιδευτικοί που αποσπώνται σε ξένα εκπαιδευτικά συστήματα και τα στελέχη της διοίκησης και της εκπαίδευσης που σχεδιάζουν και υλοποιούν εκπαιδευτικές δράσεις. Κατ' επέκταση επηρεάζονται και οι σχολικές κοινότητες, οι οποίες εμπλέκονται σε εκπαιδευτικά προγράμματα (ανταλλαγής & συνεργασίας) με σχολεία του εξωτερικού. Επιπλέον επηρεάζεται το ακαδημαϊκό προσωπικό της χώρας μέσα από την ερευνητική του δράση σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης στο εξωτερικό. Τέλος το πολιτικό δυναμικό που εμπλέκεται στη χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής μέσα από τη διεθνή συνεργασία στον τομέα αυτό.
- Στις κοινότητες της διασποράς οι κοινωνικές ομάδες που ευνοούνται είναι οι ομογενείς και αλλογενείς μαθητές, εκπαιδευτικοί και γονείς που εμπλέκονται σε προγράμματα διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού. Επίσης τα μέλη των κοινοτήτων και των δικτύων της διασποράς που συμμετέχουν άμεσα ή έμμεσα στο σχεδιασμό εκπαιδευτικών και πολιτισμικών δραστηριοτήτων.

- Στη χώρα εγκατάστασης εμπλέκονται τα στελέχη εκπαίδευσης σε πολιτικό και διοικητικό επίπεδο που συνεργάζονται με τις ελληνικές αρχές, αλλά και τα στελέχη και οι εκπαιδευτικοί των σχολικών μονάδων που αξιοποιούν τους αποσπασμένους εκπαιδευτικούς και σχεδιάζουν προγράμματα εκπαίδευσης.
- Συνολικά ποικίλες κοινωνικές ομάδες ωφελούνται μέσα από την επικοινωνία, σχεδιασμό και υλοποίηση προγραμμάτων που έχουν στόχο τη μάθηση και την ενδυνάμωση του κοινωνικού κεφαλαίου στις κοινωνίες όπου ζουν έχοντας ως σημείο αναφοράς την ελληνική γλώσσα και τον πολιτισμό.

2. ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΗΤΑ

2.1 ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η μέχρι σήμερα πορεία της οργανωμένης παρέμβασης της Ελληνικής πολιτείας στα παραπάνω πεδία στηρίχτηκε σε δύο στοιχεία:

- α) Στο νομικό πλαίσιο της δεκαετίας του 1970 (ν. δ. 695/1970, 154/1973) που θέσπισε και οργάνωσε την ίδρυση και λειτουργία «αμιγώς» ελληνικών σχολείων στο εξωτερικό.
- β) Στις επιστημονικές και πολιτικές διαπιστώσεις και παραδοχές της δεκαετίας του 1990, οπότε παρήχθη το συμπληρωματικό προς το παραπάνω θεσμικό πλαίσιο (ν. 2413/1996), υπό το πρίσμα του οποίου δόθηκε έμφαση στη διάχυτη ενίσχυση από την Ελλάδα των ελληνικών κοινοτήτων του εξωτερικού καθώς και φορέων της διασποράς, με πόρους, εκπαιδευτικό προσωπικό και εκπαιδευτικό σχεδιασμό. Στόχος ήταν να διαφυλαχθεί η πολιτιστική και γλωσσική κυρίως κληρονομιά των μελών τους ενόψει των δυσχερειών, που δημιουργούσε η πολύμορφη και πολλαπλά διαφοροποιημένη ιστορικά συγκρότησή τους, που σε άλλες περιπτώσεις περιλάμβανε ελληνικές κοινότητες ιστορικής διαβίωσης στο εξωτερικό και σε άλλες κοινότητες μεταναστών, οι οποίες προέρχονταν από διαφορετικά και

διαφοροποιημένα μεταναστευτικά κύματα και γεωγραφικά αφορούσαν όλες τις ηπείρους.

Ήδη όμως τα παραπάνω πεδία στα οποία στηρίχθηκε η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό άλλαξαν και μεταβλήθηκαν εξαιτίας μια σειράς παραγόντων όπως:

- α) Η εξάντληση της δυναμικής του προϋπάρχοντος θεσμικού πλαισίου, που ανάγεται στις παραπάνω δεκαετίες και στα τότε πολιτικά, επιστημονικά, κοινωνικά και διεθνοπολιτικά δεδομένα.
- β) Η ύπαρξη ελλήνων τέταρτης και πέμπτης γενιάς στο εξωτερικό, που στην απόλυτη πλειοψηφία τους είναι πολίτες ξένων χωρών με οριστική και κυρίαρχη απόφαση εγκατάστασης στις νέες πατρίδες
- γ) Η ανάγκη η ελληνική παιδεία και πολιτισμός να αποκτήσουν ελκυστικότητα για τους πολίτες του κόσμου στο πλαίσιο προώθησης της ειρηνικής συμβίωσης και συνεργασίας ατόμων και ομάδων διαφορετικής προέλευσης,
- δ) Η ανάδειξη κατά την τελευταία δεκαετία πρωτοπόρων πολύγλωσσων εκπαιδευτικών μονάδων που ανήκουν στα εκπαιδευτικά συστήματα άλλων χωρών, (όπως τα σχολεία Charter στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, το πρότυπο πολύγλωσσο σχολείο του Βερολίνου, τα δίγλωσσα σχολεία της Αυστραλίας)
- ε) Η δύσκολη οικονομική συγκυρία
- στ) Η επιδίωξη πολλών κοινοτήτων της διασποράς να αναπτύξουν αυτόνομες και μη εξαρτημένες από την Ελλάδα πρωτοβουλίες και πρακτικές.

Οι παράγοντες αυτοί οδηγούν σε νέα ιεράρχηση στόχων την ελληνική πολιτεία, που καλείται να συντονιστεί με τη σύγχρονη εκπαιδευτική, κοινωνική και οικονομική πραγματικότητα αλλά και να παρέμβει, να σχεδιάσει και να κατευθύνει τις εξελίξεις της. Αυτές οι παρεμβάσεις πρωθούνται από τις ρυθμίσεις του παρόντος σχεδίου νόμου.

2.2 ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ

Τα σημαντικότερα προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις που απαιτούνται για την προώθηση των ρυθμίσεων του νόμου είναι τα ακόλουθα:

ΜΕΡΟΣ Α

1.Στο άρθρο 3 παράγραφος 2 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των διπλωματικών ή προξενικών αρχών, με την οποία εκπαιδευτικές μονάδες του άρθρου 2, οι οποίες παρουσιάζουν ιδιαίτερα ποιοτικό, σημαντικό και με χρονική διάρκεια έργο ή δραστηριότητα, ως προς την προώθηση των σκοπών του παρόντος νόμου, χαρακτηρίζονται ως «Κέντρα - Λόγος» και τίθενται υπό την αιγίδα του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

ΜΕΡΟΣ Β

1.Στο άρθρο 5 παράγραφος 2 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία καθορίζονται οι ειδικότερες περιπτώσεις και οι προϋποθέσεις εφαρμογής της μορφής ενίσχυσης των εκπαιδευτικών μονάδων.

2. Στο άρθρο 5 παράγραφος 3 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο σχετικό θέμα, αναγκαίο για την εφαρμογή της βάσης δεδομένων που δημιουργείται με το άρθρο αυτό για την καλύτερη εποπτεία και λειτουργία της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό.

3. Στο άρθρο 6 παράγραφος 1, εδάφιο α η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των διπλωματικών ή προξενικών αρχών, με την οποία μπορεί να ιδρύονται σε ξένες χώρες εκπαιδευτικές μονάδες των περιπτώσεων β) και γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, με φορέα τις ελληνικές διπλωματικές ή προξενικές αρχές, εφόσον αυτό επιτρέπεται από το θεσμικό σύστημα των ξένων χωρών ή από διεθνείς ή διακρατικές συμφωνίες.

4. Στο άρθρο 6 παράγραφος 1, εδάφιο β η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των διπλωματικών ή προξενικών αρχών, με την οποία συγχωνεύονται ή καταργούνται εκπαιδευτικές μονάδες των περιπτώσεων α) και β) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, φορέας των οποίων είναι ελληνικές διπλωματικές ή προξενικές αρχές, εφόσον ο αριθμός των μαθητών, που φοιτούν ή έχουν εγγραφεί ή το εκπαιδευτικό τους επίπεδο δεν δικαιολογεί τη διατήρησή τους.
5. Στο άρθρο 6 παράγραφος 6 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία μπορεί να αναγνωρίζεται η ισοτιμία των τίτλων δίγλωσσων σχολείων και των τάξεων, τμημάτων ή προγραμμάτων ελληνικής γλώσσας, που εντάσσονται σε σχολεία ξένων χωρών με τους τίτλους των αντίστοιχων σχολείων της ημεδαπής, εφόσον οι ώρες διδασκαλίας στην ελληνική γλώσσα είναι τουλάχιστον οκτώ κάθε εβδομάδα.
6. Στο άρθρο 8 παράγραφος 3 η κοινή απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Εξωτερικών με την οποία καθορίζεται το κοινό πλαίσιο ενεργειών και οι όροι και προϋποθέσεις των προκηρύξεων των προγραμμάτων ανταλλαγής μαθητών και εκπαιδευτικών.
7. Στο άρθρο 11 παράγραφος 2 η κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία αποσπώνται στις ελληνικές διπλωματικές και προξενικές αρχές του εξωτερικού, ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες, μέχρι δεκαπέντε εκπαιδευτικοί, που ασκούν καθήκοντα συντονιστών εκπαίδευσης, οι οποίοι επιλέγονται κατά τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 7 του άρθρου 14.
8. Στο άρθρο 12 παράγραφος 4 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία καθορίζονται τα ειδικότερα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των συντονιστών εκπαίδευσης, η έδρα, η περιοχή ευθύνης τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
9. Στο άρθρο 13 παράγραφος 2 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία μπορεί να καθορίζεται κάθε ειδικότερο

θέμα για την εφαρμογή της διάταξης που αφορά τα στοιχεία που καταχωρίζουν οι διευθυντές των εκπαιδευτικών μονάδων στη βάση δεδομένων.

10. Στο άρθρο 14 παράγραφος 9 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία καθορίζονται ειδικότερα τα θέματα που αναφέρονται στην έκδοση προκηρύξεων για πλήρωση των θέσεων των συντονιστών εκπαίδευσης, στα υποβλητέα δικαιολογητικά στοιχεία και στις προθεσμίες υποβολής αυτών, στον τρόπο απόδειξης της γνώσης της ξένης γλώσσας, στην αποτίμηση των κριτηρίων σε αξιολογικές μονάδες, στη διαδικασία επιλογής, στην οποία περιλαμβάνεται και προσωπική συνέντευξη των υποψηφίων με τα μέλη του Συμβουλίου Επιλογής, στη σύνταξη πινάκων επιλογής και τη διάρκεια ισχύος τους, στην τοποθέτηση, στην επανάκριση για παράταση της απόσπασης, στη μετακίνηση, στην καταχώριση των αποσπάσεων στη Βάση Δεδομένων και σε κάθε άλλο σχετικό θέμα.

11. Στο άρθρο 14 παράγραφος 12 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία καθορίζονται ειδικότερα τα θέματα που αναφέρονται στη διαδικασία επιλογής διευθυντών, στα υποβλητέα δικαιολογητικά στοιχεία και σε κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

12. Στο άρθρο 14 παράγραφος 16 το προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, με το οποίο μπορεί να αναπροσδιορίζονται τα προσόντα και τα κριτήρια επιλογής των συντονιστών εκπαίδευσης και των διευθυντών των εκπαιδευτικών μονάδων του εξωτερικού και να τροποποιείται η διαδικασία επιλογής τους.

13. Στο άρθρο 16 παράγραφος 1 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία ρυθμίζονται τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των γραφείων συντονιστών εκπαίδευσης και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

14. Στο άρθρο 17 παράγραφος 2 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου, Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία ορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο και η διάρκεια της ψηφιακής, καθώς και της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης.

15. Στο άρθρο 18 παράγραφος 1 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία επιτρέπεται να αποσπώνται στις εκπαιδευτικές μονάδες των περιπτώσεων α), β) και γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2, ύστερα από αίτησή τους, δημόσιοι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής.

16. Στο άρθρο 18 παράγραφος 9 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία αποσπώνται στα ευρωπαϊκά σχολεία και στα σχολεία διεθνών οργανισμών, ύστερα από αίτησή τους, δημόσιοι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, με αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα.

17. Στο άρθρο 19 παράγραφος 2 η κοινή απόφαση των Υπουργών Εξωτερικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία μπορεί να αποσπώνται διοικητικοί υπάλληλοι αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων σε γραφεία συντονιστών εκπαίδευσης, εφόσον διαπιστώνεται η ύπαρξη υπηρεσιακών αναγκών, που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν με άλλο τρόπο.

18. Στο άρθρο 21 παράγραφος 3 περίπτωση δ η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία ορίζεται η επιτροπή αξιολόγησης του συντονιστή εκπαίδευσης.

19. Στο άρθρο 21 παράγραφος 5 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που εκδίδεται μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, με την οποία καθορίζονται ειδικότερα η διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των συντονιστών εκπαίδευσης του εξωτερικού, καθώς και η διαδικασία, ο τύπος, ο χρόνος, το περιεχόμενο της αξιολόγησης και κάθε άλλο θέμα σχετικό για την αξιολόγηση του έργου και των εκπαιδευτικών.

20. Στο άρθρο 23 παράγραφος 2 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση των

οικείων διπλωματικών ή προξενικών αρχών με την οποία καθορίζονται: α) οι ειδικότερες περιπτώσεις καταβολής του ειδικού επιμισθίου β) οι ειδικότερες προϋποθέσεις καταβολής γ) το ύψος αυτού σε κάθε περίπτωση δ) ο τρόπος και η ειδικότερη διάρκεια καταβολής του ε) οι λόγοι διακοπής ή μείωσής του και στ) κάθε άλλο σχετικό θέμα.

21. Στο άρθρο 25 παράγραφος 1 η κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία μπορεί να επιχορηγούνται οι εκπαιδευτικές μονάδες των περιπτώσεων α), β) και γ) της παραγράφου 1 του άρθρου 2 για την αντιμετώπιση των πάσης φύσεως εξόδων λειτουργίας τους.

22. Στο άρθρο 25 παράγραφος 3 η κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία καθορίζονται ο τρόπος διαχείρισης των επιχορηγήσεων, η διαδικασία απόδοσης των σχετικών λογαριασμών και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται.

ΜΕΡΟΣ Γ'

23. Στο άρθρο 28 παράγραφος 3 περίπτωση α) η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία σε τμήματα ελληνικών σπουδών ή σε άλλες μορφές διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού, που λειτουργούν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σε ανάλογα ιδρύματα ερευνών του εξωτερικού μπορεί να αποσπώνται για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού, ύστερα από αίτησή τους εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, εφόσον έχουν αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά επιστημονικά προσόντα.

24. Στο άρθρο 33 παράγραφος 13 η απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων με την οποία καθορίζεται η μέθοδος, η διαδικασία, ο χρόνος, το πρόγραμμα, το εκπαιδευτικό προσωπικό και η απασχόλησή του καθώς και κάθε σχετικό θέμα για τα μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας για την υποβοήθηση της κινητικότητας των μαθητών, που φοιτούν στις εκπαιδευτικές

μονάδες της περίπτωσης β) της παραγράφου 4 του άρθρου 5 προς τις βαθμίδες εκπαίδευσης της χώρας υποδοχής.

3. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις αναμένεται να έχουν θετικές συνέπειες στην οικονομία. Τα προσδοκώμενα οφέλη προέρχονται από δύο κυρίως πηγές: 1) από την αλλαγή των εκπαιδευτικών μονάδων που πλέον θα ενισχύονται από το Υπουργείο είτε με εκπαιδευτικό προσωπικό είτε με οποιαδήποτε άλλου είδους επιχορήγηση και 2) με την χρήση των νέων τεχνολογικών δυνατοτήτων για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση τόσο των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων του Υπουργείου όσο και του εκπαιδευτικού του υλικού.

Αναλυτικότερα: Το Υ.Π.Δ.Β.Μ.Θ πλέον θα ενισχύει με εκπαιδευτικό δυναμικό και επιχορηγήσεις κυρίως εκπαιδευτικές μονάδες, οι οποίες χορηγούν στους αποφοίτους τους, τίτλους σπουδών αναγνωρισμένους από τα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών μέσα στα οποία λειτουργούν. Τμήματα ελληνικής γλώσσας, απογευματινά σχολεία και σχολεία που λειτουργούν κάθε Σάββατο και τα οποία δεν ακολουθούν κανενός είδους εκπαιδευτικό πρόγραμμα και η λειτουργία τους δεν συνδέεται με την χορήγηση τίτλου σπουδών, παύουν πλέον να ενισχύονται από το Υπουργείο. Σημειώνεται πως, μέχρι σήμερα, σε τέτοιου είδους σχολικές μονάδες υπηρετούσε περίπου το 38 % των αποσπασμένων στο εξωτερικό εκπαιδευτικών, χωρίς επί της ουσίας να παράγουν κάποιο ποιοτικό και μετρήσιμο εκπαιδευτικό έργο. Επίσης, σχολικές μονάδες οι οποίες παρέχουν τίτλους σπουδών, οι οποίοι δεν τυγχάνουν αναγνώρισης από τα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών μέσα στις οποίες λειτουργούν ως τίτλοι σπουδών της αντίστοιχης βαθμίδας, παύουν να δέχονται νέους μαθητές έως ότου να προσαρμόσουν το προγράμμα τους έτσι ώστε να επιτύχουν την αναγνώριση των τίτλων τους. Σε σχολικές μονάδες της ανωτέρω κατηγορίας υπηρετεί σήμερα περίπου το 10% του εκπαιδευτικού μας προσωπικού στο εξωτερικό.

Οργανώνεται και λειτουργεί βάση δεδομένων, η οποία για πρώτη φορά θα παρακολουθεί τον αριθμό των μαθητών, τον αριθμό των εκπαιδευτικών κατά ειδικότητα, το ωράριο εργασίας τους, τα αναλυτικά προγράμματα, αλλά και κάθε οικονομικής φύσεως πληροφορία όπως τα ενοίκια, τα λειτουργικά έξοδα, τις επιχορηγήσεις, τους απολογισμούς των σχολικών επιτροπών για κάθε σχολική μονάδα και πανεπιστημιακή έδρα που ενισχύεται από το Υπουργείο. Με τον τρόπο αυτό θα αξιοποιούνται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο αλλά και θα ελέγχονται τόσο οι εκπαιδευτικοί που αποσπώνται ή προσλαμβάνονται στο εξωτερικό όσο και κάθε είδους παροχή του Υπουργείου σε εκπαιδευτικό υλικό και χρηματική επιχορήγηση.

Συστήνεται Ψηφιακή Πλατφόρμα εκπαιδευτικού υλικού που θα περιλαμβάνει το σύνολο εκπαιδευτικού υλικού που έχει κατά καιρούς παραχθεί για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό. Έτσι ενισχύεται η εξ' αποστάσεως διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας για όποιον ενδιαφέρεται και από οποιοδήποτε σημείο του κόσμου και αν βρίσκεται. Επίσης μειώνονται σημαντικά οι δαπάνες για την αποστολή εκπαιδευτικού υλικού σε όλο τον κόσμο.

Γενικότερα, το σχέδιο νόμου αποβλέπει στην ένταξη της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού στα εκπαιδευτικά συστήματα των χωρών μέσα στις οποίες ζουν και αναπτύσσονται οι έλληνες τις διασποράς. Με τον τρόπο αυτό ελπίζεται ότι θα δημιουργηθεί στο μέλλον σημαντική δεξαμενή καταξιωμένων Ελλήνων και φιλελλήνων, οι οποίοι μέσα από τις επαγγελματικές, επιστημονικές ή άλλες τους ιδιότητες θα συμμετέχουν στα κέντρα λήψης αποφάσεων των χωρών τους, επιφέροντας στην Ελλάδα πολλαπλά εθνικά και οικονομικά οφέλη.

4. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Ο νόμος ορίζει το πλαίσιο μέσα στο οποίο οργανώνονται εκπαιδευτικές δράσεις ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης, οι οποίες αποβλέπουν στη διαπολιτισμική αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφορετικών κοινοτήτων της διασποράς. Στο επίκεντρο όλων αυτών των δράσεων είναι ο σύγχρονος πολίτης του κόσμου. Βασικός στόχος είναι η ενδυνάμωσή της ταυτότητάς του τόσο με στοιχεία

παράδοσης, ανθρωπισμού και ιστορικότητας όσο και με σύγχρονες δεξιότητες και δυνατότητες που καθιστούν ομαλή την ένταξή του στις κοινωνίες που ζει. Η παροχή στους Έλληνες της διασποράς εφοδίων κοινωνικής και εκπαιδευτικής κινητικότητας στις κοινωνίες εγκατάστασής τους αποτελεί τη βασική συνέπεια των ρυθμίσεων του νομοσχεδίου.

Επιπλέον η ελληνική κοινωνία αναγνωρίζοντας και στηρίζοντας το παράδειγμα της ελληνικής μετανάστευσης στο εξωτερικό και τους τρόπους οργάνωσης των ελληνικών κοινοτήτων εκεί, αποκτά αντίληψη της πολυδιάστατης σημασίας της διασποράς και αναπτύσσει τρόπους σύγχρονης αντιμετώπισης του φαινομένου της μετανάστευσης στο εσωτερικό της.

Τέλος, ο νόμος αξιοποιεί και ενδυναμώνει τοπικές και διεθνείς συνεργασίες, αλλά και δίκτυα/κοινότητες μάθησης στο πλαίσιο της ελληνικής διασποράς υιοθετώντας ένα σύγχρονο μοντέλο κοινωνικής ανάπτυξης και παραγωγής της μάθησης στηριγμένο σε μια συλλογική λειτουργία. Επιπρόσθετα η ανάδειξη των δικτύων και των κοινοτήτων μάθησης με τη χρήση των νέων τεχνολογιών παραπέμπουν σε μια σύγχρονη κοινωνική οργάνωση που αξιοποιεί πολλαπλά μέσα για την ενδυνάμωση της διαπολιτισμικής επικοινωνίας και συνεργασίας σε διαφορετικές επικράτειες.

5.ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η διεθνοποίηση των προγραμμάτων ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης επηρεάζει σημαντικά και τον τρόπο πολιτισμικής ανταλλαγής μεταξύ διαφορετικών κοινοτήτων μάθησης και κοινωνιών. Τόσο η ανταλλαγή εκπαιδευτικών προϊόντων (υλοποίηση κοινών προγραμμάτων, εκπαιδευτικές ανταλλαγές, κτλ) όσο και οι νέοι τρόποι ηλεκτρονικής δικτύωσης και επικοινωνίας δημιουργούν νέους τρόπους πολιτισμικής επικοινωνίας, όσμωσης και δράσης. Η ανάδειξη αυτής της διάστασης στα αντίστοιχα εκπαιδευτικά συστήματα αποτελεί σημαντική μέριμνα του νέου νόμου.

Εκτιμάται ότι οι ρυθμίσεις του σχεδίου νόμου θα μπορούσαν να έχουν μόνο έμμεσες και πολύ απώτερες συνέπειες στο φυσικό περιβάλλον.

6. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Σημαντική μέριμνα του νόμου είναι η αξιοκρατική διαχείριση των όρων και των προϋποθέσεων διάθεσης του ανθρώπινου δυναμικού στην ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό. Εξορθολογίζεται και συστηματοποιείται η διάθεση πόρων μέσα από τη συστηματική καταγραφή των εισροών και των εκροών της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης αλλά και των μέσων ενίσχυσής της. Η διοίκηση αποκτά εργαλεία, ψηφιακή πλατφόρμα, καθώς και μία βάση δεδομένων-τράπεζα πληροφοριών για να σχεδιάζει τεκμηριωμένα και να υλοποιεί την εκάστοτε πολιτική, να οδηγείται στη σωστότερη και τη αμεσότερη λήψη αποφάσεων, μέσα από μια διαδικασία με δραματικά μειωμένο το διοικητικό κόστος και τη γραφειοκρατία. Επιπλέον αναδιαρθρώνεται η διοικητική δομή για να εξυπηρετήσει τις προβλέψεις του νόμου. Τέλος προβλέπονται νέοι ρόλοι και δεξιότητες για το ανθρώπινο δυναμικό που εργάζεται ή αποσπάται στο πλαίσιο της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης. Κομβικό σημείο είναι η αξιολόγηση των στελεχών εκπαίδευσης, των συντονιστών εκπαίδευσης, καθώς και για πρώτη φορά, των εκπαιδευτικών που αποσπώνται στις έδρες τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, μέσω ενός νέου και λειτουργικού συστήματος που εγγυάται πραγματικά αποτελέσματα, λογοδοσία και ισονομία.

Με την διάταξη που ορίζει την κατάργηση των γραφείων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναβαθμίζεται η αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης. Διαμορφώνεται μια απλή και ευέλικτη διοικητική δομή μέσω της κατάργησης των γραφείων εκπαίδευσης και του περιορισμού των επιπέδων διοίκησης της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προσδιορίζεται σαφώς η αρμοδιότητα μεταξύ των οργάνων διοίκησης της εκπαίδευσης, περιορίζεται η πληθώρα των στελεχών και η βέλτιστη αξιοποίηση πόρων και

στελεχιακού δυναμικού, εξασφαλίζεται η οικονομία μέσων, και απλουστεύονται οι διοικητικές διαδικασίες.

7.ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ

Η προτεινόμενη ρύθμιση εντάσσεται στα πλαίσια των διατάξεων του άρθρου 16 του Συντάγματος που ορίζουν ότι η Παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του κράτους.

8.ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ

Για το σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης συναρμόδια Υπουργεία είναι: α) το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, για θέματα που αφορούν το διορισμό και εν γένει την υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού, β) το Υπουργείο Οικονομικών λόγω δαπανών, γ) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής ασφάλισης, δ) Το Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, ε) το Υπουργείο Εξωτερικών.

9.ΤΗΡΗΣΗ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

Κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης τηρήθηκαν οι οδηγίες των εγχειριδίων οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής και ενσωματώθηκαν οι παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν από αυτήν για την καλύτερη απόδοση του περιεχομένου και σκοπού των προτεινόμενων διατάξεων.

10. ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ- ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Από τις 26 Ιανουαρίου 2011 το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων έθεσε σε δημόσια διαβούλευση στην ιστοσελίδα www.opengov.gr πλαίσιο αρχών για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό με σκοπό την διαμόρφωση του νέου θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της. Η διαβούλευση διήρκεσε από τις 26 Ιανουαρίου 2011 μέχρι τις 11 Μαρτίου 2011 (45 ημέρες).

Τα 236 σχόλια που αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα δημόσιας διαβούλευσης απάντησαν σε 4 βασικούς άξονες/πεδία (113 σχόλια) και 10 σημεία/προτάσεις (123 σχόλια) για το σχεδιασμό μιας συνεκτικής πολιτικής για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό. Δόθηκε επίσης η δυνατότητα συμμετοχής στο

αγγλόφωνο κοινό με την ανάρτηση των πεδίων και αξόνων της διαβούλευσης στην αγγλική γλώσσα.

Από τις 26 Αυγούστου 2011 το κείμενο του νομοσχεδίου για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και οι ενδιαφερόμενοι αποστέλλουν παρατηρήσεις και απορίες επί των συγκεκριμένων διατάξεων του.

Τα περισσότερα σχόλια που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης αφορούσαν:

1. Τη πολυμορφία και ευελιξία των απαιτούμενων παρεμβάσεων
2. Την ένταξη της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στα συστήματα εκπαίδευσης των χωρών εγκατάστασης
3. Την ανάγκη για νέες μορφές προβολής και ανάδειξης της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού (βλ. Κέντρο «Λόγος»)
4. Τη μελέτη της βιωσιμότητας και της αναβάθμισης του ρόλου των εδρών / πανεπιστημιακών τμημάτων του εξωτερικού στην προώθηση της ελληνικής γλώσσας
5. Τη διοικητική αναδιάρθρωση του συστήματος ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό σε ζητήματα σχεδιασμού, διαχείρισης και αναβάθμισης ανθρώπινου δυναμικού.
6. Την αξιοποίησης ομογενών εκπαιδευτικών
7. Την ενεργοποίηση της εκπαίδευσης από απόσταση και των ηλεκτρονικών κοινοτήτων μάθησης.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Εισαγωγικές πληροφορίες

Από τις 26 Ιανουαρίου 2011 το Υπουργείο Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων έθεσε σε δημόσια διαβούλευση στην ιστοσελίδα www.opengov.gr πλαίσιο αρχών για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό με σκοπό την διαμόρφωση του νέου θεσμικού πλαισίου λειτουργίας της. Η διαβούλευση διήρκεσε από τις 26 Ιανουαρίου 2011 μέχρι τις 11 Μαρτίου 2011 (45 ημέρες), διάστημα το οποίο κρίθηκε αρκετό για την καλύτερη ενημέρωση και δυνατότητα πρόσβασης των ενδιαφερομένων.

Τα 236 σχόλια που αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα δημόσιας διαβούλευσης απάντησαν σε 4 βασικούς άξονες/πεδία (113 σχόλια) και 10 σημεία/προτάσεις (123 σχόλια) για το σχεδιασμό μιας συνεκτικής πολιτικής για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό. Δόθηκε επίσης η δυνατότητα συμμετοχής στο αγγλόφωνο κοινό με την ανάρτηση των πεδίων και αξόνων της διαβούλευσης στην αγγλική γλώσσα.

Παράλληλες ενέργειες δημοσιότητας περιελάμβαναν δελτία τύπου, επισκέψεις της πολιτικής ηγεσίας σε φορείς στο εξωτερικό (Γερμανία, Βέλγιο, Τουρκία, ΗΠΑ), επιστολές σε δίκτυα της ομογένειας (π.χ. το ΣΑΕ) και σε όλα τα πανεπιστημιακά Τμήματα Ελληνικών Σπουδών, διαβούλευση με συνδικαλιστικούς φορείς, φορείς εκπαίδευσης, συλλόγους γονέων, ομογενειακούς φορείς καθώς και μεμονωμένα άτομα.

Από τις 26 Αυγούστου 2011 το κείμενο του νομοσχεδίου για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και οι ενδιαφερόμενοι αποστέλλουν παρατηρήσεις και απορίες επί των συγκεκριμένων διατάξεων του.

Οι βασικοί άξονες της διαβούλευσης

Οι συμμετέχοντες στη διαβούλευση κλήθηκαν να καταθέσουν τα σχόλια και τις προτάσεις τους σε τέσσερα πεδία πολιτικής που αφορούν την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό.

1) Σχέση ελληνικού κράτους και ελληνισμού της διασποράς με έμφαση σε θέματα ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού, αλλά και ενίσχυσης της ελληνικής ταυτότητας.

Σε αυτό το γενικό πλαίσιο συζήτηση διατυπώθηκαν πολλές εκτιμήσεις για τη σημερινή κατάσταση της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό αλλά και κάποιες βασικές προτάσεις για την αλλαγή της παραδοσιακής σχέσης μητρόπολης και διασποράς τουλάχιστον όσον αφορά εκπαιδευτικά ζητήματα. Σε αυτό το πλαίσιο προτάχθηκε ο περιορισμός φαινομένων εκμετάλλευσης τόσο των παροικών από τις εκάστοτε Ελληνικές Κυβερνήσεις, όσο και του Ελληνικού Κράτους από τις εκάστοτε Κοινοτικές Επιτροπές των Παροικών Οι περισσότερες απόψεις που κατατέθηκαν συμφωνούσαν με το γενικό πλαίσιο αρχών του κειμένου διαβούλευσης και κυρίως με το ότι χρειάζονται στοχευμένες πολιτικές για τις διαφορετικές γεωγραφικές ζώνες στις οποίες απευθύνεται η ελληνόγλωσση εκπαίδευση αλλά και αξιοποίηση των χρημάτων που διαθέτει η Ελληνική Πολιτεία -κυρίως σε περίοδο οικονομικής κρίσεως. Τα περισσότερα σχόλια τα διαπερνούσε ως θέση αφετηρίας η άποψη ότι «καλώς δαπανώνται χρήματα για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό, εφόσον δεν κατασπαταλώνται».

Ορισμένοι από τους συμμετέχοντες επιχείρησαν να τεκμηριώσουν τη θέση τους για την κρισιμότητα της κατάστασης προσφέροντας συγκεκριμένα στοιχεία. Κυρίως όσον αφορά τη Γερμανία διατυπώθηκε η εκτίμηση ότι «ενώ το 55% των αποφοίτων στη Γερμανία περνούν σε ελληνικά πανεπιστήμια, μόνον τα 2/3 αυτών παίρνουν, τελικά, το πτυχίο τους ενώ το 1/3 διακόπτουν τις σπουδές τους, γιατί αδυνατούν να τις παρακολουθήσουν, κυρίως λόγω γλωσσικής ανεπάρκειας». Κατά συνέπεια τείνει να κυριαρχήσει η άποψη ότι τα «αμιγή» σχολεία στη Γερμανία δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις της εποχής μας αλλά ότι απεναντίας ζημιώνουν τα Ελληνόπουλα της διασποράς. Η αντιπρόταση που βρίσκει τη μεγαλύτερη συναίνεση είναι η λύση των δίγλωσσων σχολείων, που θα εκδίδουν τίτλους ισότιμους των γερμανικών, όπου αυτό είναι εφικτό.

Μια σταχυολόγηση των προβλημάτων και των προτάσεων που διατυπώθηκαν σε αυτό το γενικό πεδίο είναι η εξής:

- Η λειτουργία των συντονιστών εκπαίδευσης έχει αποδειχτεί κομβική στην αποτυχία και στην αδιαφάνεια του συστήματος. Ένας πρώτος τρόπος αντιμετώπισης του προβλήματος είναι τα κριτήρια επιλογής τους να διαμορφωθούν «με γνώμονα όχι μόνο τα επιστημονικά και εκπαιδευτικά τους προσόντα αλλά και τις διοικητικές ικανότητες που πρέπει να επιδείξουν σε πολλαπλά επίπεδα». Επίσης προτείνεται η αποστολή τους στο εξωτερικό να συνοδεύεται από ένα σαφές προσχέδιο ενεργειών εξειδικευμένο ανά χώρα, ενώ η δράση τους να αξιολογείται τακτικά, βάση αντικειμενικών δεικτών πάνω στα αποτελέσματα και την προώθηση της αποστολής που τους εμπιστεύθηκε το Υπουργείο.
- Οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί δεν έχουν κερδίσει την εμπιστοσύνη της ομογένειας. Γι αυτό θεωρείται σκόπιμο οι νεο-αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί να επιλέγονται με βάση όχι κομματικές ή συνδικαλιστικές συμπάθειες αλλά επαγγελματικά προσόντα που τους καθιστούν ικανούς να διδάσκουν την ελληνική γλώσσα σαν ξένη, δεδομένου ότι η πλειοψηφία των παιδιών τα οποία διδάσκουν είναι δεύτερης ή τρίτης γενιάς έλληνες. Επιπρόσθετα

προτείνεται η απόσπασή τους να προετοιμάζεται κατάλληλα με επιμορφωτικά σεμινάρια για την διδακτική της ελληνικής ως 2η γλώσσα έτσι ώστε να τους καθιστά γνώστες του προγράμματος που θα διδάξουν και της μεθόδου που θα χρησιμοποιήσουν. Αυτονότο θεωρείται ότι είναι απαραίτητο να γνωρίζουν τη γλώσσα της χώρας στην οποία αποσπάστηκαν (κυρίως για τις αγγλόφωνες, γαλλόφωνες, ισπανόφωνες, ή γερμανόφωνες χώρες).

- Η χαμηλή ελκυστικότητα της εκμάθησης της ελληνικής γλώσσας προτείνεται να αντιμετωπιστεί μέσα από τη σύνδεση της μάθησης της ελληνικής με το Πιστοποιητικό Γλωσσομάθειας.
- Παράλληλα ιδιαίτερα θετική κρίνεται η ιδέα του Κέντρου «Λόγος» που θα συνενώσει ή σταδιακά θα υποκαταστήσει το υποβαθμισμένο πλαίσιο λειτουργίας των τμημάτων ελληνικής γλώσσας και θα δώσει την ευκαιρία για μια ευρύτερη επαφή με την ελληνική ιστορία και πολιτισμό. Στη κατεύθυνση αυτή μάλιστα διατυπώθηκε η πρόταση στο συγκεκριμένο «πολιτιστικό κέντρο» που θα λειτουργεί σε κομβικό σημείο των μεγάλων πόλεων να υπάρχουν διαμορφωμένοι χώροι συνάντησης (βιβλιοθήκη ελληνική (δανειστική), Καφενείο – Κυλικείο κ.α.), όπου οι Έλληνες της Διασποράς, οι έλληνες φοιτητές (σε χώρες όπως Μ.Βρετανία, Γαλλία) και όσοι άλλοι θέλουν, να μπορούν να βρεθούν σ' έναν σημείο που θα παίρνουν την αίσθηση μιας «μικρής Ελλάδας» για λίγες ώρες.

2) Αποτίμηση των σημερινών δομών παροχής ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης σε σχέση με (α) την παιδαγωγική τους καταλληλότητα, (β) την αποτελεσματικότητά τους, (γ) το κόστος και (δ) τις προοπτικές κοινωνικο-οικονομικής ένταξης των νέων γενιών ελληνικής καταγωγής στις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης.

Στο πεδίο αυτό σε μεγάλο βαθμό τα σχόλια επικεντρώνονται πιο πολύ σε συγκεκριμένες περιπτώσεις-χώρες. Ιδιαίτερης βαρύτητας ήταν παρατηρήσεις που αφορούσαν σε παγιωμένες καταστάσεις που δυσφημούν την προσπάθεια της Ελλάδας να στηρίξει και να προβάλλει τη γλώσσα. Χαρακτηριστικά έγινε αναφορά σε διαδικασίες παραγοντισμού και συντεχνιακών λογικών από διάφορα άτομα ή φορείς, στο τέλμα που έχουν περιέλθει τα αμιγή σχολεία, στην ασυμβατότητα μεταξύ κόστους και αποτελεσματικότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης, στην κακή ποιότητα των μαθημάτων των Τμημάτων Ελληνικής Γλώσσας.

Γενικά υπήρχε η άποψη ότι οι μορφές ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης θα πρέπει να είναι εχέγγυο εκπαιδευτικής κινητικότητας και να εκπαιδεύουν ευρωπαίους πολίτες και πολίτες του κόσμου.

Ειδικότερα όσον αφορά τους συμμετέχοντες στη διαβούλευση, οι οποίοι προέρχονταν από Γερμανία, προτεραιότητα δόθηκε στην ένταξη των μορφών ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο επίσημο σύστημα και στην ανάγκη το Γερμανικό κράτος να στηρίξει χρηματοδοτικά αυτή την υπόθεση στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών πολιτικών για τις γλώσσες, αλλά και να αναγνωρίσει τις διάφορες μορφές εκπαίδευσης.

Το θέμα ίδρυσης νέων ή επέκτασης συγκεκριμένων φορέων όπως τα δίγλωσσα σχολεία εκτιμάται ότι θα πρέπει να γίνει μετά από προγραμματισμό και με βάση τις τοπικές συνθήκες πάντα με εξασφαλισμένη τη σύνδεσή τους με το επίσημο σύστημα.

Η αναβάθμιση των ΤΕΓ προκρίνεται ως σημαντική λύση αλλά δεν έλειψαν και οι απόψεις που βλέπουν σε αυτά μόνο αρνητικά στοιχεία (προώθηση ημιμάθειας, αναποτελεσματικότητα, υψηλό κόστος, διαπλοκή κτλ).

Η προσέγγιση των μικρών ηλικιών θεωρείται πρώτης προτεραιότητας όπως και η ενημέρωση των γονιών που επιθυμούν την εκμάθηση της ελληνικής από τα παιδιά τους για λόγους εθνικούς-συμβολικούς αλλά και περεταίρω καλλιέργειας της διπλής πολιτισμικής τους ταυτότητας.

Υποστηρίχθηκε ακόμη η άποψη ότι η καταβολή διδάκτρων για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας δεν θα αποτρέψει αλλά αντίθετα θα ενισχύσει την ανάπτυξή της στο εξωτερικό καθώς κι ότι θα συμβάλλει σε μια πιο αξιόπιστη καταγραφή του πραγματικού αριθμού ενδιαφερομένων-συμμετεχόντων.

Ο ρόλος των αποσπασμένων εκπαιδευτικών κρίνεται και σε αυτό το πεδίο διαβούλευσης προβληματικός έτσι όπως έχει λειτουργήσει μέχρι στιγμής. Ενδεικτικά, προτάσεις για τα απαιτούμενα προσόντα των αποσπασμένων εκπαιδευτικών ανέφεραν: γνώση της ξένης γλώσσας, παιδαγωγική κατάρτιση στις νέες μεθοδολογίες, πολιτισμική επίγνωση και διαπίστωση των ικανοτήτων τους μέσω ΑΣΕΠ (με μοριοδότηση αποφοίτων ΜΠΣ και ειδικών σεμιναρίων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης).

Η υποστήριξη των ελληνικών τμημάτων στα ξένα ΑΕΙ τονίστηκε ότι πρέπει να γίνεται με μελέτες βιωσιμότητας αφού πρώτα γίνει μια συστηματική καταγραφή αυτόνομων Εδρών και Τμημάτων και ελεγχθεί ότι παρέχουν ποιοτική εκπαίδευση.

Οι συμμετέχοντες εξέφρασαν την ανάγκη για μη ύπαρξη περικοπών στα διατιθέμενα κονδύλια από Ελλάδα, αλλά και για καλύτερη ρύθμιση του συστήματος παρεχόμενης εκπαίδευσης ακόμη και με δείκτες αποδοτικότητας και προπαντός με καλό συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Σχετικά με την παροχή εκπαιδευτικού υλικού διατυπώθηκε η άποψη να περιοριστεί η σπατάλη και να χορηγούνται με κουπόνια, αλλά και να αναληφθεί μέρος της δαπάνης από τους φορείς της ομογένειας.

3) Εντοπισμός σημείων στο ισχύον για κάθε χώρα ή περιοχή σύστημα ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης, τα οποία χρήζουν αναθεώρησης ή ενίσχυσης και προτάσεις για την καλύτερη σύνδεση των μορφών ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης με τα κατά τόπους εκπαιδευτικά συστήματα.

Οι προτάσεις που κατατέθηκαν σε αυτό το πεδίο αφορούν κυρίως στο γεωγραφικό διαχωρισμό των παρεμβάσεων, το Συντονιστικό Γραφείο, στα περιγράμματα σπουδών, την ισοτιμία τίτλων, την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών, στο πολιτιστικό κέντρο, την αξιολόγηση για όλους (Εκπαιδευτικούς, Διευθυντές, Συντονιστές και Μαθητές) και σε άλλα θέματα που ήδη είχαν τεθεί στα παραπάνω πεδία διαβούλευσης. Τα πιο καινούργια στοιχεία-θέσεις που διατυπώθηκαν σε αυτό το πεδίο ήταν:

- Κρίθηκε επιτακτικός ο διαχωρισμός των παρεμβάσεων του ελληνικού κράτους ανάλογα με διακριτές γεωγραφικές και γεωπολιτικές περιοχές. Πιο συγκεκριμένα μια πρόταση αναφέρθηκε στο διαχωρισμό μεταξύ των «προηγμένων» εκπαιδευτικά κρατών (Ευρώπη, ΗΠΑ, Αυστραλία, Καναδάς) και των «μη προηγμένων» (Αφρική και Ασία). Στην πρώτη περίπτωση πρέπει να επιδιώκεται η ένταξη των παιδιών της ομογένειας στην κοινωνία που ζούνε και όχι ο επαναπατρισμός τους, όπως γινόταν μέχρι τώρα.
- Ο τρόπος στελέχωσης αλλά και ο τρόπος λειτουργίας των Συντονιστικών γραφείων με σκοπό την πληροφόρηση, εμψύχωση, παρακολούθηση, βοήθεια, συνεργασία και αξιολόγηση των Εκπαιδευτικών που διδάσκουν σήμερα στα τμήματα Μητρικής και στα σχολεία. Στο πλαίσιο αυτό διατυπώθηκε η πρόταση στο συντονιστικό γραφείο να υπάρχει πτυχιούχος ευρωπαϊκών πολιτικών σπουδών με άριστη γνώση της γερμανικής, της ελληνικής και της αγγλικής γλώσσας για την παρακολούθηση των αλλαγών των εκπαιδευτικών θεμάτων στη κάθε χώρα αλλά και των βασικών αρχών και κατευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Εκπαιδευτικής Πολιτικής.
- Διαπιστώθηκε επίσης έλλειψη προγραμμάτων σπουδών για τα ελληνόγλωσσα σχολεία του εξωτερικού και απευθύνθηκε πρόσκληση στο ΥΠΔΒΜΘ «να προχωρήσει άμεσα στη σύνταξη προγραμμάτων σπουδών, στα οποία θα προσδιορίζονται οι επιδιώξεις των εκπαιδευτικών μονάδων του εξωτερικού και θα επανεξετάζεται το θέμα της ποσότητας της ύλης».

4) Κατάθεση προτάσεων για εναλλακτικές εκπαιδευτικές πολιτικές και δομές υποστήριξης της παρουσίας της ελληνικής γλώσσας και του ελληνικού πολιτισμού σε ένα παγκοσμιοποιημένο πλαίσιο, με ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της ομογένειας.

Στο πεδίο αυτό κατατέθηκαν απόψεις που αφορούσαν:

- Τον ελλειπή τρόπο επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών που αποσπώνται στα ΤΕΓ αλλά και τον προβληματικό τρόπο λειτουργία των τμημάτων αυτών σε ορισμένες χώρες τόσο όσον αφορά τις υποδομές όσο και τις ώρες που διενεργούν τα μαθήματά τους προς μεγάλη δυσαρέσκεια των μαθητών
- Την εισαγωγή και διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/τρίτης γλώσσας στα ιταλικά γυμνάσια και λύκεια, με στόχο την αύξηση των εγγεγραμμένων φοιτητών στις Πανεπιστημιακές έδρες νεοελληνικών.
- Την ωρομίσθια απασχόληση ομογενών εκπαιδευτικών ως τη βασική λύση με προοπτική για τη διδασκαλία της ελληνικής και γενικότερα την αξιοποίηση

τους μέσα από τη διαμόρφωση λίστας διαθεσιμότητας ανά χώρα (πόσοι και ποιοι θα ενδιαφέρονταν να εργαστούν στο χώρο της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης της διασποράς) και ενός συστήματος μοριοδότησης των προσόντων τους (λ.χ. βασικές σπουδές, επιπρόσθετες μεταπτυχιακές, διδακτορικές σπουδές, δημοσιεύσεις, διδακτική εμπειρία, γλώσσες κ.λπ.)

- Τη δημιουργία ενός διαδικτυακού κόμβου όπου όλοι οι παράγοντες που ασχολούνται με τη διδασκαλία της ελληνικής στο εξωτερικό να μπορούν να ανεβάζουν και να κατεβάζουν υλικό «αλλά και να ανταλλάσσονται ιδέες, να υπάρχουν ταινίες, τραγούδια με μετάφραση, ασκήσεις, τηλεοπτικές εκπομπές ή ντοκιμαντέρ, αναρτήσεις εκδηλώσεων, θέσεων προγραμμάτων ανά περιοχές / Ηπείρους».
- Την τακτική επικοινωνία των μαθητών της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης με συνομήλικούς τους στην Ελλάδα μέσα σε ένα οργανωμένο κοινό πλαίσιο δράσης.

Συμπέρασμα

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω αλλά και τις συγκεκριμένες προτάσεις που είχε καταθέσει το Υπουργείο σε διαβούλευση, επτά θέματα ανέκυψαν ως κομβικής σημασίας για τη μεταρρύθμιση στο χώρο της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό. Συνοπτικά αυτά ήταν:

1. Η πολυμορφία και ευελιξία των απαιτούμενων παρεμβάσεων
2. Η ένταξη της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στα συστήματα εκπαίδευσης των χωρών εγκατάστασης
3. Η ανάγκη για νέες μορφές προβολής και ανάδειξης της ελληνικής γλώσσας και πολιτισμού (βλ. Κέντρο «Λόγος»)
4. Η μελέτη της βιωσιμότητας και της αναβάθμισης του ρόλου των εδρών / πανεπιστημιακών τμημάτων του εξωτερικού στην προώθηση της ελληνικής γλώσσας
5. Η διοικητική αναδιάρθρωση του συστήματος ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό σε ζητήματα σχεδιασμού, διαχείρισης και αναβάθμισης ανθρώπινου δυναμικού
6. Η αξιοποίηση ομογενών εκπαιδευτικών
7. Η ενεργοποίηση της εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης και των ηλεκτρονικών κοινοτήτων μάθησης